

10 | Kvalitetsredovisning

Erici förskola

Område 1

Ansvarig rektor: Martina Nebrelius

Grundfakta om verksamheten

Barnen på Erics förskola erbjuds en stimulerande och utvecklande miljö för lek och lärande. På förskolan arbetar vi pedagogiskt med inspiration från Reggio Emilia, i norra Italien. Den pedagogiska grundsynen är att alla barn föds rika och intelligenta med en stark inneboende kraft att utforska omvärlden. Barnen ska få möjlighet att utvecklas till självständiga och ifrågasättande individer. Eftersom det är en filosofi finns det inget färdigt program som man kan ta över eller kopiera, utan vi har inspirerats av grundtankarna och anpassat dem efter våra barngrupper, våra kulturer och vår läroplan.

Erics Förskola har 5 avdelningar. På Nallen, Humlan och Nyckelpigan finns barn i åldrarna 1-3 år och på Igelkotten och Draken finns barn mellan 4-5 år. Titta gärna in på avdelningarnas blogg för att se vad vi hittar på.

	2010		2009	
	ht	vt	ht	vt
Antal barn i förskolan	92	102	91	97
Antal avdelningar	5	5	5	5
Antal barn i genomsnitt per avdelning	18	20	18	19
Antal årsarbetare	15,28	14,84	14,79	14,79
Andel personal med högskoleutbildning (%)	9,78	9,34	9,36	9,39

Verksamhetsbeskrivning

Erics förskola består av 5 avdelningar. På 4 avdelningar är arbetslagen sammansatta med 2 förskollärare och 1 barnskötare. På en avdelning arbetar 3 förskollärare. Dessutom har huset en resurs på 50 %.

Martina, vår rektor, har sitt kontor på Ängaskolan men besöker oss varje måndag på vårt veckomöte. Då ventilerar vi frågor mellan varandra och med Martina. Även på våra arbetsplatsträffar, som vi har 1 gång/månad, träffas vi alla. Vi når lätt Martina på telefon, så det är inget hinder att hon inte finns på Erics dagligen.

Materiella resurser

Erics förskola är från 70-talet. Vi har stora fina lokaler som innehåller både större och mindre rum. Avdelningarna har bra utrymme för lek och pedagogisk verksamhet. Rummen har olika funktioner som t.e.x. rörelserum/vilorum, skapande, kök, familjerum, bygg- och konstruktionsdel. Den pedagogiska miljön är något vi lägger stor vikt på och anpassar hela tiden efter barnens behov och intressen, våra mål och verksamheten. Pedagoger och barn väljer och använder sig av den metod och det arbetssätt som passar bäst vid vald aktivitet. Pedagoger ändrar rummens innehåll efter barnens intresse och behov. På en av avdelningarna flyttades samlingsrummet till ett av smårummen, då de upplevde att barnen lätt blev okoncentrerade i det stora rummet, eftersom det är ett "genomgångsrum". Målet med omflytten var att få mer lugn och ro vid fruktstund och samling. Resultatet har blivit att de samlas utan att bli störda, och barnen kan koncentrera sig. På en annan avdelning köptes ett bygg- och konstruktionsbord in, där barnen kan sitta och utforska olika material och bygga. Detta har lockat många barn till ett nytt intresse för att bygga och skapa. Vi har även skapat "rum i rummen" för att barnen ska ha möjligheter att leka i mindre grupper. Dessa rum

speglar barngruppens intressen. Exempelvis byggdes en scen och en mick införskaffade så att barnen kunde dansa och sjunga. De blev mycket glada och scenen används flitigt!

Vår utemiljö är varierande och har närliggande, stora grönområden och lekplatser som stimulerar motoriken och fantasin. Förskolan har en stor gård. Gården är indelad i 3 mindre gårdar; 1 gård använder två av småbarnsavdelningarna, 1 använder den tredje småbarnsavdelningen tillsammans med syskonavdelningarna. Den tredje gården är en gemensam gård med en stor gröning med små kullar och träd, som barnen kan klättra i. Vi har under 2010 upprustat vår utemiljö med en ny gungställning och ett större förråd med en ramp, för att spara våra ryggar. Barnen kan nu själv hitta i förrådet och lätt ta saker som de vill använda i sin lek. Vi anser att det är viktigt att barnen själv kan ta vad de vill ha, det stärker deras självkänsla, vilket är en central del i vårt arbete och som vi kan läsa om i Läroplan för förskolan, Lpfö 98. På lilla gården har även lekhuset, gunghästarna och bollplanket blivit flyttade till bättre platser. Resultaten har blivit att barnen använder allt mer, då de fått mer centrala platser. På stora gröningen har ett nytt lekredskap, i form av en brandbil, placerats. Denna har blivit mycket använd av alla åldrar. En del av gungorna har blivit utbytta på stora gården.

Vi jobbar med trädgårdsarbete tillsammans med barnen för att få en fin och grön gård. I våras gjorde vi i ordning en rabatt vilket innebar ett stort arbete; rensa ogräs, gräva och räfsa för att till slut så blommor. Vi följde utvecklingen i rabatten och pratade om att det är viktigt att vara rädda om naturen. På sensomaren såg vi en fin blommsterrabatt med vackra blommor! Nu i höst har vi fått växter från Plantskolan som vi ska plantera ut på gården till våren.

Det har detta året investerats i materiella saker som förbättrar personalens arbetsmiljö. Personalrum och kontor har fått rejäla ansiktslyft som har medfört möjligheter till fler samtalsrum, som kan utnyttjas vid t.ex. utvecklingssamtal med föräldrar. Vi har köpt nya möbler och fått ett mer organiserat system för post och litteratur, som ska göra att vi lättare hittar bra material, i personalrummet. Rummet har blivit lugnt och rogivande. Kontoret har planerats om med nytt skrivbord och sittplats för samtal.

Barn i behov av särskilt stöd

Några avdelningar har fått stöd i sitt arbete av Barn- och Elevhälsan under året. Stödet sker via samtal och besök i barngruppen. Vi har bl.a. fått tips om hur vi ska bemöta och handla i vissa situationer samt vikten av att skapa strukturschema (bildschema). Schemat hjälper barnen att se vad som ska hända under dagen och blir en trygghet. Under vårterminen fick vi en extra resurs i gruppen på en avdelning. Då fokuserade vi på att en vuxen satt med barnet i leken och lekte. Vi använder oss också av seriesamtal för att ge barnen en förståelse.

Arbetet med kvalitetsredovisningen

Vi utvärderar, reflekterar och planerar under en dag i juni, då vi går igenom det gångna året och kvalitetssäkrar mot uppsatta mål och styrdokument. Vi utvärderar vår verksamhet, vårt tematiska arbete och analyserar vår pedagogiska dokumentation.

Vi förbereder nästa års tema och sätter, mål, syfte och medel för detta.

Vi har en för förskolan gemensam planeringsdag i september, då vi utifrån Lpfö 98, fortsätter utveckla vårt tema genom barnobservationer, intervjuer och utvecklingssamtal.

Vi reviderar våra mål, syften och medel med temat som utgångspunkt.

Vår planering och utvärdering ligger till grund till vår egen kvalitetsredovisning (KR). Vi arbetar aktivt med att få allas syn på verksamheten. All personal är delaktig i arbetet med kvalitetsredovisningen. I år har vi fått en ny mall till vårt kvalitetsredovisningsarbete, med

tillhörande lathund. Detta har underlättat arbetet för oss. Under året arbetar vi med att dokumentera i vår KR-loggbok. Här i utvärderar och analyserar vi vår verksamhet vid varje planeringstillfälle. Detta dokument ligger delvis till grund och är till hjälp när vi sedan under slutet av året, på veckoplaneringarna, sätter ihop varje avdelnings reflektioner och svarar på alla frågor till årets KR. Vi följer även upp våra förbättringsområden och analyserar hur vi nått våra mål. På en avdelning har man i år arbetat för en könsneutral lek genom att bl.a. lyfta fram bygglek. Våra mål (stärka självkänsla och kroppsuppfattning) har vi nått genom flitig användning av vår scen och MiniRöris (ett rörelseprogram skapat av F&S).

Barn och föräldrar har varit delaktiga genom föräldramöte, enkäter, sommaruppgift och den dagliga kontakten. Vårdnadshavare och barn ges möjlighet till att vara delaktiga i kvalitetsarbetet genom att de får möjlighet till att svara på enkäter om hur de trivs med förskolan. Vårdnadshavarnas synpunkter är viktiga för vårt fortsatta arbete. Vi har enkäter till vårdnadshavarna om hur de upplever sin delaktighet. Vi tar in ”resultatet” och får där fram om de tycker att vi har lyckats med att nå våra mål för verksamheten och hur de uppfattar vår verksamhet.

Från Barn- och utbildningsplanen har vi konkretiserat mål och medel i vår Verksamhetsplan. Dessa mål och medel kommuniceras till vårdnadshavarna på hemsidan, föräldramöten, utvecklingssamtal, drop-in, väggdokumentation samt skriftligen. Vi arbetar med målen och barnens intressen som utgångspunkt i den dagliga verksamheten.

Vi dokumenterar för att synliggöra för barnet själv samt för pedagogerna. Barnens utveckling på förskolan samlas i en portfolio, som följer dem genom hela förskolevistelsen. Portfolion finns med i utvecklingssamtalet, då den visar barnets individuella utveckling. Förskolans mål och det enskilda barnets intressen diskuteras med vårdnadshavaren på utvecklingssamtalen.

Som underlag för utvärdering av värdegrundsarbetet finns på övergripande kommunal nivå återkommande trygghetsmätningar.

De medel vi använder för att mäta kvaliteten är följande:

- Daglig kontakt
- Utvecklingssamtal - en dialog (barn) - vårdnadshavare - pedagog
- Utvärderings- och planeringsdagar, APT och utvecklingssamtal för samtliga personal
- Pedagogtid enskild och avdelningsvis. När vi planerar i arbetslaget har vi planeringsavlösare som både barnen och personalen känner sig trygga med.
- Observerar, intervjuar och lyssnar av barnen - försöker tolka signaler
- Enkäter till vårdnadshavare om deras delaktighet
- Enkäter till alla vårdnadshavare, som har barn i förskola, jämna årtalt

Vårdnadshavare och andra intresserade kan läsa vår KR på förskolans hemsida. Vi har fått en del positiva kommentarer från föräldrar.

Året i verksamheten

Viktiga händelser

Förra årets tema JAG OCH MIN KROPP kändes inte avslutat under våren och både barn och pedagoger hade fullt av idéer att jobba vidare med. Eftersom temat är brett och barnen har fortsatt att inspirera till nya upptäckter kändes arbetet inte färdigt - därför fortsatte vi med det även i år. Nytt för i år är att vi tog in en extra rollfigur i temat. "Sunda Sune" kommer fortfarande på besök men har då även med sig sin vän "Blyga Berta". Med hennes hjälp ger vi barnen en möjlighet att se människors olikheter och att man ändå är accepterad. Uppstarten på hösten blev "Ericiruset" (inspirerat av Våruset) där alla barn deltog med stor glädje. Efteråt fick de äpple och medalj. Uppstarten ledde vidare till ett samarbete mellan avdelningarna som kallas "Hela huset rör sig". En gång i månaden rör vi på oss tillsammans med "Sunda Sune" och "Blyga Berta", utomhus. Detta är en del i vårt teamarbete som uppmuntrar barnen till rörelse. Om vädret är otjänligt blir det "Hela huset sjunger", då samlas alla och sjunger inomhus i stället. Efter jul kom "Sunda Sune" på besök och han var smutsig och hade godispåse och läsk i handen. Han hade ont i sin mage av allt han ätit och druckit. Vi pratade om vår hälsa och hur viktigt det är att äta rätt och sköta sin hygien. Vi började då att klippa ut saker som är bra och inte bra för kroppen t.ex. grönsaker, bilar som ger avgaser m.m. Barnen fick tvätta en nallebjörn riktigt ren. Barnen fick göra egna tvålar som fick fina färger och former, sedan gjorde de tandaskar. Efter det började vi prata om "Karius och Baktus" (kända tandtroll!). Detta gjorde vi en teater av där barnen fick lära sig hur viktigt det är att borsta tänderna. Barnen gjorde själva rekvisitan. Arbetet gav barnen en förståelse för hur viktigt det är att sköta sin hälsa. Vi upplever att temat har genererat kunskaper på individuell utvecklingsnivå samt bidragit till att barnen fortsatt utvecklat sin identitet för att i sin tur känna sig trygga i den.

Vi har en tvärgrupp mellan småbarnsavdelningarna för våra treårningar. Gruppen kallar sig "Snigelgruppen". I år var barnkullen dock så stor att gruppen fick delas på två för att få kvalitet i arbetet. Detta har fungerat mycket bra.

Bland våra äldre barn har vi under året haft två barngrupper där barnens vistelsetid har inneburit många heltidsbarn. Detta har vi löst genom att arbeta med utomhuspedagogik och utegrupper där vi delar upp avdelningarna i mindre grupper. Vi upplever att atmosfären på avdelningen har blivit lugnare och mer harmonisk samt att barnen har fått ett större socialt kontaktnät, då barnen får möjligheter att upptäcka nya kompisar. Dessutom upplever vi att barnen vågar mer i mindre grupper och därmed ökar deras självkänsla, vilket i sin tur ger tryggare barn. Detta resulterar också i att det blir lättare för dem att uttrycka sina åsikter och tankar i större grupper. Våra erfarenheter av detta arbetssätt har väckt ett intresse hos oss pedagoger att utveckla detta ännu mer under nästa år.

På en avdelning diskuterade personalen hur de kunde utveckla sitt arbete. De bestämde sig för att observera varandra och barnen i samlingarna. En observerade, en höll i samlingen och en var en hjälpende hand. Detta rullade på personalen varje vecka, så man var ansvarig för en sak i en vecka, sedan byttes rollerna. Detta fungerade mycket bra och personalen såg hur barnen reagerade på samlingarnas innehåll. Personalen kunde se om det var något som behövde ändras, förbättras, eller om det var bra så som de gjorde. Personalen inspirerades även av en föreläsning (Prilliga Pirater och Positiva Pedagoger) att förändra introduceringen av samlingen. Barnen skulle ta sig till samlingen på ett visst sätt t.ex. att de fick smyga dit eller gå i tåg. Detta gjorde att barnen var mer fokuserade redan när samlingen började. Personalen upplevde att samlingarna fungerade mycket bra och alla var mer fokuserade på vad de skulle göra. Som ett resultat av observationerna inriktade personalen sig på att dela upp barnen i mindre grupper för att träna barnen i deras lek. Syftet var att barnen skulle utveckla sin fantasi, sin lust att leka och lära mer och sina sociala färdigheter. "Förskolan ska

sträva efter att varje barn utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära, utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler" (Lpfö 98). Inför kommande termin ska personalen på denna avdelning begränsa sina observationer och inrikta sig på att mer observera EN specifik sak under samlingen eller veckan. Detta för att på djupet kunna förbättra sin verksamhet. Som bonus till observationerna upplever personalen att de blivit kunnigare på att observera barnen under olika aktiviteter. Portfolioarbetet har utvecklats och fungerar som en bra pedagogisk dokumentation.

En STOR och välkommen förändring i år är att vi under hösten kunnat ha "planerings-avlösare". Vårt område har gått ekonomiskt bra så från lednings håll bokades en "pool" in från Resursenheten. Planeringsavlösarna, som är desamma vecka efter vecka, går in och arbetar på en avdelning medan ordinarie personal får möjlighet att verkligen ta fram pedagogiska tankar och planera verksamheten på bästa sätt, i lugn och ro. Detta är enormt uppskattat av oss personal!

På höstterminen fick vi även hjälp från Arbetsförmedlingen via "Lyftet". En arbetslös får chansen att komma ut och stötta upp. Detta har gett oss två extra händer och även det är väldigt uppskattat.

En viktig bit för att nå verksamhetens mål och utveckling är personalens möjligheter till fortbildning och inspiration. Under detta året har vi blivit erbjudna att delta i många föreläsningar och kurser (starkare budget) vilket har varit positivt då vi har fått mer kompetens och motivation. Det har sedan avspeglats sig i verksamheten där vi ser positiva förändringar som barnen har fått tagit del av. Med hjälp av detta har vi kunnat erbjuda fler möjligheter för barnen att utveckla sin nyfikenhet samt förmåga och lust att lära och leka.

Det dagliga arbetet i verksamheten under 2010

Beskriv mer ingående någon/några av de utflykter, teman och studiebesök eller andra aktiviteter som är typiska för hur ni arbetar i verksamheten.

Att beskriva en förskolas liv är ett sant nöje. För oss som arbetar där sker allt av en anledning men ur betraktarens öga är kanske inte syftet lika uppenbart. Vi gör ett försök till en liten summering...

Vår tanke är att arbeta tematiskt, vilket betyder att vi väver in våra planerade aktiviteter med valt tema. Från Lpfö 98 hämtar vi våra strävansmål som vi sedan konkretiserar i våra aktiviteter.

Årets tema gick i kroppens tecken, JAG OCH MIN KROPP. Vi känner att detta är ett viktigt tema då barnen vid tidig ålder lär sig förstå och uppskatta sin kropp. I detta tema får vi med allt; matematik, motorik, skapande, sång etc. Någon avdelning har arbetat mycket med det som vi faktiskt kan se på kroppen, utsidan. Barn uppskattar mer när temat kan kopplas till dem själva och det gör vi verkligen med JAG OCH MIN KROPP. Vi lär oss att vi alla är lika fast olika på samma gång. Detta skapar sympati och respekt för varandra. En positiv förändring som utvecklats i årets tema är att vår temafigur "Sunda Sune" har presenterat en ny karaktär "Blyga Berta". Detta för att visa barnen att alla är olika och lika värda. En som är framåt och sprallig kan leka med en som är blyg och försiktig. Detta ger barnen möjligheter till att identifiera sig med olika karaktärer och på så sätt utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Det finns många bra böcker som vi läst för barnen om att vi är olika och får vara det.

En småbarnsavdelning jobbade med barnens händer under hösten. Målet var att upptäcka handen. Genom att skapa, göra finger-ramsor och sjunga om handen har vi nått detta mål. En uppskattad aktivitet var när vi gjorde "Vinke-fönstret". Vi ritade först av barnens hand på ett papper som barnen sen fick färglägga med valfri färg. Det blev en fin tavla. Vi ritade, vid

annat tillfälle, av handen med fönsterfärg (i samma färg som de valt på sin tavla). Här kopplade vi temat med lite färglära. När händerna var klara satte vi tillsammans upp dem med barnen i vårt "Vinke-fönster". När nu barnen vinkar hej då till sina föräldrar sätter de upp sin hand mot rutan och möter föräldrarnas hand på andra sidan. Det blir en spännande och kul lek i en annars kanske lite jobbig situation.

Att ge barnen sommaruppgift, kopplat till temat, har visat sig engagera både barn och föräldrar. Alla är lika stolta över just sin "hemläxa"! Barnens uppgifter driver oss vidare i temat - länge. På en avdelning fick barnen som uppgift att ta med sig en egen doft som de hittat under sommaren. På så sätt väcktes ett intresse hos barnen och en nyfikenhet skapades. "Förskollärare ska ansvara för att arbetet i barngruppen genomförs så att barnen upplever att det är meningsfullt att lära sig nya saker"(Lpfö 98). Intresset utvecklades till att vi började prata om våra olika sinnen. Barnen fick göra var sin luktpåse där de placerade sin sommar-doft. Påsarna sattes upp på väggen så barnen kunde gå och lukta. Vi gjorde även doftburkar, där barnen fick gissa vad som fanns i, och ett luktmemori, där barnen fick para ihop dofter. Efter doft började vi med smak. Barnen fick prova att smaka olika saker, med ögonbindel på, och sedan gissa vad det var. Vid ett annat tillfälle fick barnen hålla för näsan och känna efter hur mycket det smakade nu. Eftersom barnen fortfarande visade stort intresse fortsatte vi med hörseln. Även denna gång väckte vi barnens nyfikenhet och lust att lära med en upplevelse. Barnen kom in ett rum och fick höra en tickande klocka som vi hade gömt. Genast sprang barnen i väg för att leta upp klockan. Vi spelade ljudmemori, lyssnade med stetoskop och lekte "Vem är det som knackar på min rygg?" "Förskollärare ska ansvara för att arbetet i barngruppen genomförs så att barnen ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper" (Lpfö 98).

I temat JAG OCH MIN KROPP använder vi oss även av "MiniRöris" minst en gång i veckan. Barnen älskar att röra på sig och samtidigt kan vi på ett naturligt sätt prata om vikten av att värna sin hälsa och sitt välbefinnande. "MiniRöris" är en klassiker som är uppskattad och som alla barnen känner igen, detta ger rörelseglädje på hög nivå. För att binda ihop vårt tema i huset har vi även startat "Hela huset rör sig" var fjärde fredag, då alla fem avdelningar har någon form av gymnastik tillsammans utomhus. Alla barnen i hela huset samlas ute på stora gårdens gröning och har gemensam rörelse. Målet med "Hela huset rör sig" var att alla skulle träffas, göra nya möte med varandra och att alla skulle delta efter sin förmåga och ha kul. Detta har vi uppnått till fullo! Vi har gympat tillsammans, stora och små, och de stora har tagit hand och hjälpt de yngre barnen och känt sig stora. Vid ett tillfälle kom även "Blyga Berta" och "Sunda Sune" och gympade med oss. Vi fick "Blyga Berta" att våga vara med, hon gjorde så gott hon kunde och vågade tro på sig själv. Vi är alla inte lika men alla är lika värda.

Tema-arbete tar ofta sidospår, som vi givetvis följer med största intresse. Traditioner är vanliga sidospår. Även detta år firade vi påsk uppe på Bellevue och sjöng för de äldre och detta var som vanligt uppskattat. "Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation" (Lpfö98). En rolig tradition för barnen är Halloween. Detta året blev barnen inspirerade av vårt stora spindelnät och gjorde spindlar som fick sitta i nätet. Intresset fanns kvar länge och vi pratade och tittade på olika bilder om spindlar. När intresset sloknat tog julen vid. Läroplanen säger att förskolans uppdrag är att utveckla traditioner, historia och kunskaper från en generation till nästa och det gjorde att vi nu började med julförberedelser i form av pyssel, bak, adventskalender och luciafirande.

Förutom att vi arbetar tematiskt är vi även inriktade på utomhuspedagogik. Bland våra äldre barn har vi arbetat vidare med våra utegrupper. Vi tycker det har blivit en positiv förändring i vår verksamhet. Under året har vi därför utökat antalet "utedagar" i veckan till tre dagar (tidigare två). Vi upplever att alla barn kommer till tals i utegrupperna och kan vara med och påverka sin egen dagliga verksamhet. Alla barn blir sedda och bekräftade. Ett av våra mål med uteverksamheten är att barnen ska utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och

kroppsuppfattning samt förståelse för vikten att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande (Lpfö98). Vi upplever att barnen får utlopp för allt detta under sin utevistelse.

Även med våra yngre barn besöker vi närområdet. Vi gör små utflykter till lekplatser då vi tränar motoriken och får kunskap om vad närmiljön har att erbjuda. Vi lär oss ny kunskap och framför allt så har vi roligt ihop. På våra äventyr så har vi samlat olika saker från naturen och skapat med dessa. Bl.a. har barnen skapat sitt ansikte med hjälp av naturmaterial och fick då upp ögonen för vad som verkligen finns i våra ansikten.

En annan av våra småbarnsavdelningar har i år börjat ha "utedag" en gång i veckan. Detta är nytt för oss och har fungerat bra. Dagen är uppskattad av pedagoger, barn och föräldrar. I läroplanen står att vi ska arbeta med att lära känna vår närmiljö med barnen. Vi har t.ex. gått till vår lilla "skog" där barnen får upptäcka miljön med grusgång, buskar, träd, ja allt som hör skogen till. Det är en kontrast till att gå på asfalt som underlag! Vi samlar mycket material t.ex. kastanjer och löv i skogen, som vi tar med oss tillbaka till avdelningen och pysslar och leker med. En egengjord hösttavla samt foton sitter uppsatta på väggarna som minne. Barnen står ibland och tittar på bilderna och pekar.

Även vår tvärgrupp "Snigelgruppen", som består av husets treåringar arbetar med utomhuspedagogik. Vi stannar sällan kvar på gården utan tar oss gärna en tur till närliggande platser. Aktiviteterna är anpassade för att utmana just de här barnen. När treåringarna beger sig skapas samtidigt utrymme för de små barnen, som blir kvar på avdelningen, att utforska på sin egna nivå i eget tempo.

Vi arbetar mer och mer i tvärgrupper också mellan de två avdelningarna för de äldre barnen. Vi skapar på detta vis större sociala nätverk samtidigt som vi får ett bättre pedagogiskt arbetssätt med färre barn i grupperna. Barnen har i dessa tvärgrupper bl.a. byggt en scen tillsammans. Här ges barnen möjlighet att uppträda. Scenen invigdes under våren av fröknarna som sjöng och spelade teater. Denna scen har sedan används när barnen har varit sugna på att uppträda. Detta gör vi för att stärka barnens självförtroende och kommer att fortsätta att ge barnen möjlighet att använda denna eftersom en del barn uppskattar det. "Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin identitet och känner trygghet i den" (Lpfö 98).

En viktig del i förskolan är inskolningar och överflyttningar. Vi är positiva till att ta in nya barn under slutet av vårterminen eftersom vi då får mindre barn att inskola på hösten. Barngruppen och personal blir på så sätt tryggare och fungerar bättre. Vi upplever att överflyttningarna, mellan avdelningarna, fortfarande fungerar mycket bra. Vi arbetar aktivt med att förbereda barnen inför bytet av avdelning. Barnen har via "Snigelgruppen" sakta med säkert inskolats med sina nya pedagoger och nya kompisar. De har regelbundet fått hälsat på nya avdelningen innan de flyttar över permanent. På så sätt har de nya barnen fått bekanta sig med personalen, lokalen och kompisarna så att det inte ska kännas så nytt och främmande den dagen då de börjar "på riktigt" på avdelningen. Även de barn som redan går på avdelningen får tid att bekanta sig med de barn som är på väg dit. Föräldrarna tycker att det har varit bra att barnen har haft möjlighet till denna långa inskolning och barnen har sett övergången som en naturlig och trygg överflyttning. "Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation." (Lpfö 98).

För att binda ihop nya barngrupper och skapa en samhörighet arbetar vi med hur man är en bra kompis och hur man bemöter varandra. Detta belyser vi bl.a. genom samtal och bilder. Vi märker på barnen att de blir medvetna om hur de är mot varandra. Vi fortsätter att prata om hur man är en bra kompis under terminen eftersom vi märker positiva effekter av arbetet.

Uppföljning av likabehandlingsplanen

Vår nuvarande Likabehandlingsplan gäller 2010-2011. Den upprättades i maj 2010 och reviderades i september 2010. En kartläggning av avdelningarnas nuläge görs kontinuerligt och arbetet med visionen är integrerad med vår dagliga verksamhet. Vi arbetar varje dag för att varje barn skall bli sedd och på så sätt stärka barnet. Om ett barn behandlas orättvist eller illa går vi aktivt in och bryter detta. Vi jobbar för en harmonisk miljö. Barnen är små vilket gör att vi jobbar på ett enkelt sätt för att få upp barnens förståelse för att vi alla är olika. Sagor är ett väldigt bra redskap att använda sig av i detta arbete. Även i vårt tema-arbete tar vi upp barnens olikheter. Ett av målet för temat är att barnen ska utveckla sin identitet och känna trygghet i den.

Erici förskolas vision; "Vi arbetar för att miljön ska vara utmanande och lärande, där våra olika kompetenser och idéer tas tillvara. I detta är vi lyhörda i samspelet med barnen. Vi behandlar alla lika, oavsett kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, funktionshinder, religion eller annan trosuppfattning."

Varje avdelning har arbetat med sina egna nulägesanalyser och därför har likabehandlingsarbetet sett olika ut. På en avdelning var barnen i behov av att lära sig leka och träna sin fantasi. Arbetet utvärderades i december och resultatet visar på en förbättring. Barnen har bl.a. lärt sig visa mer empati för varandra.

Efter en föreläsning av "HallonEtt" (förskola i Jönköping som arbetar utifrån synsättet i Reggio Emilia) blev en annan avdelning inspirerad att följa upp den könsneutrala leken. De valde byggleken. Personalen plockade fram olika byggmaterial, som placerades centralt, på olika nivåer. De ville utveckla barnens samarbete, kreativitet, tänkande och sin förmåga att lösa problem. Arbetet har visat oss hur vi på ett enkelt sätt kan lyfta fram könsneutrala lekar. Byggmaterialet har utmanat barngruppen till ökat samarbete, hänsyn och de har fått utlopp för sin fantasi. Beroende på barnens intresse och ålder så fortlöper arbetet. Vissa material läggs till och vissa tas bort och utvärdering sker kontinuerligt.

En barngrupp har haft funderingar om barn från andra etniska kulturer och varför vissa barn har andra föräldrar än sina biologiska. Under arbetets gång har personalen tagit upp barnens funderingar och dessa har diskuterats i barngruppen och relaterande skönlitteratur i form av bilderböcker samt sånger har tagits upp. Vi upplever att barnen har fått en större förståelse för att vi är och ser olika ut och att detta är okej. Detta är något vi arbetar med kontinuerligt men har under en period intensifierats p.g.a. barnens intressen. Enligt Lpfö 98 "ska förskolan sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning." (s. 8).

På våra avdelningar för de äldre barnen har man upplevt att barnen är intresserade av musik och drama. Detta utmynnade i att en scen byggdes tillsammans. Syftet var att få barnen att våga uppträda och synas för att stärka självförtroendet. Scenen står inne på den ena avdelningen och detta har gjort det mer eller mindre naturligt att använda den. Barnen har uppskattat scenen och man märker att de vågar och vill uppträda när de står på scenen. Vi pedagoger ska försöka skapa fler tillfällen då vi går in på andra avdelningen.

Vi märkte även att de äldre barnen gärna bara målade på färdigtryckta teckningar i stället på frihand. Flickorna målade gärna "Hello Kitty" och pojkarna "Spiderman". Vi ville öka fantasin genom att låta färger stå framme i ateljén och att det alltid ska sitta papper på staffliet. Vi tycker att barnen har blivit bättre på att måla fritt och att de tycker om att måla på staffliet. De målar nu tillsammans och skillnaden på teckningarna är inte lika stora mellan könen. "Förskolan ska motverka traditionella könsmonster och könsroller" (Lpfö98).

Verksamhetens egna mål

MÅL

Erics förskolas mål är hämtade ur Läroplan för förskolan, Lpfö 98, som Skolverket gav ut 1998.

- Barnen känner glädje och delaktighet i sitt lärande och sin lek.
- Barnen har kunskaper motsvarande sin individuella utvecklingsnivå.
- Barnen utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära.
- Barnen känner sig trygga.
- Barnen har social kompetens, visar hänsyn och respekt för allt levande och har omsorg för sin närmiljö, motsvarande ålder.
- Barnen visar empati för sina medmänniskors alla olikheter.
- Föräldrarna känner sig delaktiga och nöjda.
- Personalen är kompetent, motiverad och har adekvat utbildning.

Våra mål med temat JAG OCH MIN KROPP

- Barnen ska utveckla sin identitet och känna trygghet i den (2.2 Utveckling och lärande, Lpfö 98)
- Barnen ska utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande. (2.2 Utveckling och lärande, Lpfö 98)

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Verksamheten utvärderar och analyserar uppfyllelsen av de egna målen.

Vi tar vara på barnens intresse och erbjuder dem olika möjligheter till att utveckla sitt lärande och sin lek. Barnen får möjligheter att delta utifrån sina villkor. Pedagogerna är närvarande och delaktiga i barnens lek för att på så sätt upptäcka barnens intressen. Det man gör med kroppen fastnar i knoppen! Genom att ta vara på barnens erfarenheter, tankar och idéer uppmuntrar vi barnens nyfikenhet och lust till att lära. Barnen utvecklar sin nyfikenhet, sin lust samt förmåga att leka och lära genom att vi vidgar vyerna när vi t.ex. är i utegrupperna och när vi startar nytt tema.

För att få en trygg barngrupp är det viktigt med närvarande och stabil personal som har gemensamma värderingar och barnsyn. Vi har en öppen och tillåtande miljö där allas tankar

får komma till tals, alla är lika värda. Vår fasta vikariepool, som avlöser oss vid våra planeringar, bidrar också till att skapa en trygg vistelse för barnen. Barn blir också trygga genom fasta rutiner med möjlighet till flexibilitet. Vi har t.ex. använt "MiniRöris" båda terminerna och i slutet av denna terminen ville barnen själva leda gympan. Flera av barnen skiftades om att leda och vi andra följde glatt efter. Ett lysande exempel på att det vi gjort har varit roligt och lärorikt. Att leda andra i olika aktiviteter kräver att man känner sig trygg.

I det dagliga arbetet arbetar vi med att stärka barnen i deras sociala kompetens genom att t.ex. stödja dem i konflikthantering, kompisamtal och diskussioner hur man är mot varandra. Vi arbetar också aktivt med att ge oss ut i vår närmiljö genom våra utegrupper. Vi tar del av samhället genom att åka på upptäcksfärd i vår brandbil, besöka affärer, gå på teater, julspel och använda oss av skolans gymnastiksal. Vi förskönar även vår miljö på gårdsplanen genom planteringar och talar om samspelet mellan människa, djur och natur.

Genom vår vision i Likabehandlingsplanen arbetar vi aktivt med att visa att alla människor ser olika ut men är lika värda. Barnen visar empati för sina medmänniskors alla olikheter genom att vi pedagoger alltid tar upp och berättar att det finns olika sätt att klä sig, hudfärger och att vi inte alla pratar likadant.

Vi har gjort våra föräldrar delaktiga genom drop-in, föräldrarmöten, blogg, bildspel, informationsblad och framförallt daglig tamburkontakt. Inför sommaren fick barn och föräldrar en uppgift att göra något tillsammans. T ex. rita en hand/fot eller fotografera ett skelett från stranden/museét. Föräldrar och barn har med intresse fullföljt uppgiften. Verket sattes upp på väggen och barnen visade och berättade glatt vid samlingarna. Efter en tid samlades allt ihop till en vandringsutställning som gick runt på avdelningarna. Vi märker att föräldrarna känner sig delaktiga och nöjda genom att vi får bra respons i vår daglig kontakt.

Vi har utbildad, kompetent och engagerad personal.

Barn och utbildningsplanens mål

2. Inflytande och samverkan

MÅL

Barn och elever upplever att de har ett verkligt inflytande över sitt eget lärande. De deltar aktivt, efter förmåga och ålder, i planering och utvärdering av verksamheten.

Förskolor och skolor för en aktiv dialog med vårdnadshavarna om verksamhetens mål och innehåll.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Verksamheterna redogör för på vilka sätt som barnen/eleverna är delaktiga i planering, utformning, innehåll och utvärdering av verksamheterna.

Barnen blir delaktiga genom att pedagogerna observerar, samtalar och lyssnar på deras lek. Pedagogerna stimulerar leken till fortsatt utveckling och lärande. Barngruppen är delaktig i sin planering genom att vi som vuxna tar vara på deras tankar och idéer och använder oss av dessa i verksamheten. Barnen erbjuds möjligheter att delta på sina villkor och efter sina intressen. På en avdelning får två barn planera fredagens aktiviteter för de andra barnen. De får tillsammans välja efter bilder som sitter uppsatta på en vägg och sen diskutera fram vad de vill göra med de andra barnen. "Förskollärare ska ansvara för att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar..." (Lpfö98).

Vi lyssnar på barnens intressen, funderingar och nyfikenhet genom att som vuxen vara lyhörd. Vi interjuvar barnen hur de upplever sin vistelse på förskolan. Utifrån deras svar kan vi sedan utforma vår verksamhet och miljö. Genom de dagliga samtalen med föräldrarna tar vi del av barnens tankar som kommer fram i hemmet. På så sätt är vi ännu mer lyhörda för barnens tankar. Vi dokumenterar med hjälp av mindmap, blogg och Portfolio. Barnen utvärderar våra aktiviteter efter sin egen förmåga och ålder. Kontinuerligt går vi igenom och reflekterar över samtalen med barnen, barnobservationerna och våra samtal med föräldrarna. Utifrån detta arbetar vi vidare och ser över vad som fungerar och vad som kan förbättras. Vi har samtal med föräldrarna och föräldramöte.

Verksamheterna redogör för hur föräldrar/vårdnadshavare är delaktiga.

Det viktiga samspelet mellan pedagog och föräldrar startar redan vid inskolningen och fungerar sedan fortlöpande i verksamheten som t.ex. med sommaruppgiften. Vi har en öppen dialog med föräldrarna om vad vi gör på avdelningen och varför. Denna dialog sker i olika forum i form av daglig tamburkontakt, blogg, informationsblad, föräldramöten, utvecklings-samtal, drop-in och trivsel kvällar. Våra föräldrar är väldigt positiva till våra dagliga bildspel av barnen.

Våra föräldramöten har varierande närvarostatistik. Vi funderar kring om det kan bero på mötets upplägg eller om föräldrarna helt enkelt tycker att de på annat sätt får den information de behöver. Efter samtal med några föräldrarna kom vi fram till att det är både och. Därför ska vi göra en förändring inför nästa års föräldramöte.

Två gånger om året har vi utvecklingssamtal och även här framför föräldrarna sina åsikter och önskemål. Föräldrarna ges också möjligheter att uttrycka sina tankar i enkäter kring hur vi arbetar på vår förskola samt om våra aktiviteter.

En del samarbete har vi haft med en förälder som hjälpt oss med att skaffa jord till vår uteverksamhet.

Verksamheterna följer upp, utvärderar samt föreslår och genomför åtgärder med utgångspunkt i svaren på Kultur o utbildnings enkäter.

I vårt arbete med att förbättra vår verksamhet ute på förskolorna, har föräldrar och barn en möjlighet att fylla i en enkät om trivsel och likabehandling i förskolan. Dessa har vi tagit del av och finner att majoriteten av föräldrarna och barnen är positiva och trygga med förskolan. Vi tar till oss ris och ros för att på så sätt kunna arbeta vidare med verksamheten och förbättra den. Vi upplever enkäten som ett positivt forum men arbetar också med att ha en daglig och öppen kontakt med föräldrar och barn där vi tar upp olika saker som förbättra vårt samarbete.

3. Arbets- och lärandemiljö

MÅL

Verksamheterna har ett väl fungerande arbete kring en god arbets- och lärandemiljö.

Barn, elever, studerande och personal känner trygghet och trivsel i verksamheten.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Med stöd i Kultur- och utbildnings enkäter beskriver verksamheterna på vilka sätt man arbetar med att förbättra arbets- och lärandemiljön.

Vi stärker barnens självkänsla och identitet genom att vara lyhörda och sätter ord på känslor och handlingar. Vi ger varje barn tid och låter alla barn komma till tals. Vi uppmuntrar barnen att våga och berömmar dem på vägen till att bli ”självständiga individer”. Vi är lyhörda för barnens intresse och ger de tid till att leka. Vi utvecklar verksamheten och stimulerar miljön kontinuerligt. Vi presenterar idéer och möjligheter, som väcker lust, genom vårt tema arbete. Vi tar tillvara på barnens tankar och funderingar och upptäcker tillsammans.

Vi firar våra svenska traditioner och tar tillvara på det mångkulturella samhället. Vi är öppna och diskuterar med barnen om deras funderingar och tankar.

För att utveckla vårt arbete kommer vi att fortsätta arbeta i mindre grupper, där alla barn ges möjlighet att komma tals. Då är det även lättare som pedagog att uppmärksamma enskilda barn. För att fånga upp barnens intresse, öka deras nyfikenhet och lust att lära är vi närvarande i leken och observerar barnen.

Vi tycker att det är viktigt att våra traditioner förs vidare till kommande generationer och kommer därför att fortsätta fira dem på sedvanligt sätt. Vi kommer även uppmärksamma andra traditioner för att stärka våra barn med annan kulturell bakgrund och för att öka kunskapen om varandra. Vi arbetar alltid för att barnen ska ha en trygg och utvecklande miljö. Vi är flexibla och förändrar vår miljö efter barngruppens intresse och temats utveckling.

Vi låter barnen intresse och nyfikenhet styra stora delar av vår verksamhet. Vi pedagoger är flexibla och ser inte hinder utan bara en massa möjligheter. Börjar barnen sjunga är vi snabba på att spinna vidare. Cd:n åker i, leendet på och danskorna fram! Detta gör att vi får en väldigt positiv och spontan barngrupp.

Mycket sker genom rutiner och kontinuitet bland barn och personal. Personal och vår vikariepool är goda förebilder. Trivsel påverkas också genom att vi har ett eget kök, barnen vet var maten lagas.

Vi arbetar kontinuerligt med att förändra och utarbeta avdelningens miljö dels ur barnens synvinkel och dels ur personalens synvinkel. Barngruppens intressen har fått styra utformningen av avdelningen där pedagogerna så mycket som möjligt tar hänsyn till barnens tankar och idéer. T.ex. har det under året köpts in möbler för att förbättra t.ex. bygg- och konstruktionslek samt ett rum har skapats för att tillmötesgå barnens nyfikenhet på språk, som i sin tur ger möjligheter att utveckla deras språkutveckling. Detta rum ger också barnen möjlighet till avkoppling då de i lugn och ro kan få läsa eller lyssna på en bok m.m.

I vår strävan efter att förbättra vår arbets- och lärandemiljö utgår vi ifrån att se över hela dagens aktiviteter, från morgon till kväll. T.ex. ser vi kontinuerligt över våra rutiner när det gäller av- och påklädning i kapprummet, hur matsituationen ser ut o.s.v. Just matsituationen arbetar vi med, då det emellanåt är många barn och för att skapa matro, försöker vi att dela upp barn och personal i olika rum.

Vårt arbete med att skapa miljöer som barnen trivs i skapar i sin tur en trygghet. Dessutom arbetar vi kontinuerligt med att ha en öppen och tillåtande arbetsmiljö på avdelningen där alla ska våga förmedla sina tankar och idéer. Vi arbetar också med att det är viktigt att lyssna på sina kompisar.

Genom vår vilja att arbeta Reggio Emilia-inspirerat försöker vi göra rum i rummet. Vi skapar rum där inspiration till olika lekar ges möjlighet och där barnens fantasi får utrymme. Vi är lyhörda för vad barnen leker eller om vi ser att något material saknas. Vi försöker tillföra något nytt för att utveckla deras lek eller gör en omändring om vi märker att vissa saker inte fungerar eller inte används. Vi har material tillgängligt där barnen fritt kan skapa kreativt.

Då vi har arbetat med våra sinnen (i temat) har material fått stått framme för reflektioner. En ny miljö håller på att skapas ute på gården där det kommer att finnas dofter och smaker i form av växter och träd.

4. Hälsa och livsstil

MÅL

Verksamheterna bedriver ett aktivt arbete med hälsa och livsstil.

Alla verksamheter har ett hälsomål.

Barn och elever förstår kostens/matens betydelse för hälsan, vilka konsekvenser användning av tobak, alkohol och droger ger samt betydelsen av fysisk aktivitet.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Verksamheterna redogör för hur det hälsofrämjande arbetet bedrivs.

Barnen får tid och möjlighet att röra sig mycket varje dag, både inomhus och utomhus, genom fri lek, organiserade lekar och MiniRöris (F&S). I MiniRöris har alla barnen deltagit med liv och lust. I början var några barn blyga men dessa barn är nu mitt i gruppen. Alla kan vara med och vi får in så mycket; barnen är koncentrerade, har roligt, övar grovmotorik, samspel, rumsuppfattning och kroppskänedom. Vi fortsätter och lär av varandra.

Vi erbjuder frukt och grönt dagligen. På någon avdelning har vi sparat kärnor som vi sedan planterat. Barnen får ta hem växter som de kan ta hand om. Vår kokerska lockar barnens smaklökar med såväl bekanta som nya grönsaker. Det är positivt att grönsakerna ligger var för sig så att barnen tydligt kan se vilka sorter som finns och får därigenom alltid en valmöjlighet, i motsats till om de varit blandade. Våra måltider är enligt tallriksmodellen och utsatt på bestämda tider. I stället för att äta glass vid varje födelsedag har vi skapat månadskalas. Detta leder till att vi har dragit ner på sötsaker.

Vi gick nyligen en utbildning i "Massagesagor" (barnmassage). Denna hjälper oss i vårt fortsatta arbete med att lära barnen att slappna av. Vi ger barnen tid till avkoppling och vila i mindre grupper, i olika rum, och har avslappning i form av massagesagor, massage, avslappning eller saga efter maten.

I vårt tema "Jag och min kropp" träffar vi två olika karaktärer som heter "Sunda Sune" och "Blyga Berta". De kommer och hälsar på oss ibland och uppmuntrar då barnen till rörelse på olika sätt. Vi har även kontinuerlig rörelse på varje avdelning (oftast MiniRöris) och en gång i månaden har vi "Hela huset rör sig" utomhus, alla barn och vuxna tillsammans. Genom temat blir barnen uppmärksamma i att det är roligt att röra sig samt att de får en stor förståelse för det fina palats till kropp de faktiskt bor i. En annan hälsofrämjande aktivitet kopplat till temat var när "Sunda Sune" kom och var smutsig samt hade bara ätit sötsaker. Barnen fick berätta för honom hur viktigt det är att tvätta sig och borsta sina tänder. Detta resulterade i att barnen gjorde egna tvålar, tandburkar (några barn hade börjat att tappa tänder) och en musikteater "Prick och Fläck går till tandläkaren", som barnen var med att skapa. Barnen spelade upp teatern för övriga avdelningar samt föräldrar och syskon, vilket var mycket uppskattat! Dessa aktiviteter tyckte barnen var roliga att göra och de visade ett genuint intresse för att utforska och lära sig om kroppen. Temat har fortsatt under året med att barnen har fått forska i vad som finns inne i kroppen, hur ansiktet ser ut m.m. Vi pratar även om vikten av att äta och dricka och detta har bidragit till ett intresse för skelettet. Vi lånade ett skelett på Ängaskolan och planerar att införskaffa ett eget till hösten för att fortsätta med detta intresse. Planerar även att skicka hem en sommaruppgift "Hur mycket har jag växt?", för de som har lust. Vi tänker oss att hemma ska det mätas och ritas upp för att synliggöra att något händer med kroppen. Vi växer och blir längre och får in olika begrepp som t.ex. kort och lång. Med våra utegrupper är vi ofta ute och promenerar i vår närmiljö. Alla barn är ute varje dag minst en gång om dagen för att röra på sig. Utevistelserna minimerar dessutom risken för sjukdomsspridning. När vi är utomhus och cyklar, klättrar, springer etc. kan barnen använda

sin kropp samt upptäcka vad de kan och inte kan göra, vilket utvecklar deras motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning.

Som vuxen tänker vi på att vara goda förebilder. Vi pratar med barnen om att visa hänsyn och respekt för varandra. Vi sätter ord på barnens handlingar och konsekvenser. Det bedrivs också hälsofrämjande arbete bland personalen. Vi tycker det är positivt att kommunen erbjuder sin personal möjligheter till träning, av valfri form, två gånger i veckan. För dem som röker har det också erbjudits rökavvänjningskurser som ska hjälpa till att underlätta för personal som vill sluta röka.

Redogör för på vilket sätt som Barn- och elevhälsan fungerar som ett stöd.

Vid behov kan vi vända oss till Barn- och elevhälsan för att rådgöra eller få tips. De kan även komma ut på avdelningarna för att observera oss i vårt arbete. Om behovet aktualiseras har vi möte tillsammans med specialpedagog och eventuella föräldrar. Arbetet följs upp genom att specialpedagogen gör flera besök på förskolan och ringer hit och frågar hur vårt arbete fungerar. Barn- och elevhälsan är ett stöd för oss i våra dagliga situationer. Känns väldigt tryggt för oss att ha detta "bollplank" och att vi kan få deras expertis. På så vis utvecklas vi i vårt arbete och får en kompetenshöjning.

5. Omvärldsorientering

MÅL

Undervisningen ger en allsidig bild av hur arbetslivet fungerar genom att använda närsamhällets resurser och möjligheter. En väl fungerande studie- och yrkesorientering skapar en betydelsefull grund för elevernas möjligheter att fatta viktiga beslut för framtiden.

Varje skola har ett internationellt arbete.

Barn och elever garanteras tillgång till kulturupplevelser. De ska också få kunskap om kulturarvet och olika kulturella uttrycksformer. Kultur integreras och ingår som en naturlig del i verksamheterna så att barn och elever inspireras till att själva skapa och uttrycka sig.

Verksamheterna redogör för vilka erfarenheter från arbetslivet som barn och elever fått under året samt vilka internationella kontakter som finns.

Vi har haft två engelska utbytesstudenter hos oss i två veckor. Barnen tyckte det var roligt och hade inga direkta problem med språket eftersom våra barn är små och använder mycket kroppsspråk. På detta vis kunde studenterna och barnen göra sig förstådda med varandra. Barnen fick även information, se bilder och höra hur barnen har det i de engelska förskolorna. Vår svenska student kom tillbaka efter sitt besök i England och berättade om sitt äventyr. Det var en rolig upplevelse att ha utbytesstudenter hos oss. Vi tar gärna emot fler!

Beskriv hur ni arbetar med Ystads kommuns handlingsplan för studie- och yrkesorientering.

Genom vårt ständigt varierande arbete i förskolan och målen i vårt tema får barnen träning i självkännedom. Dagligen låter vi barnen själva välja egna aktiviteter och valet de gör måste genomföras (i alla fall en liten stund). Barnen får även möjlighet att önska vad som ska ske efter t.ex. måltiderna. Detta kan vara ute/innelek, saga eller avslappning. Barnen får träning i

självkänedom då de utmanar sig själva dagligen i olika saker. Vi arbetar med att det är tillåtet att misslyckas med något och prövar man igen några gånger så går det till slut. Lyckan är fullständig när barnen ser att de klarar av något som de inte klarat av innan. Denna utveckling uppmärksammas och dokumenteras i barnens portfolios. Genom drama och genom att våga stå på scen och framträda inför andra stärks självkänslan.

Vi låter även barnen "själva" ta reda på fakta. I t.ex. vårt tema JAG OCH MIN KROPP har barnen fått hjälp med att få ta reda på olika fakta om kroppen. Barnen har bläddrat i faktaböcker för barn, pekat på bilderna och vi vuxna har på barnens begäran läst texten till och omkring bilderna. Vi har också använt oss av information på nätet.

Genustänk arbetar vi med genom att ställa frågor till barnen och diskutera om deras tankegångar kring hur vårt samhälle ser ut gällande genusperspektivet. Även barnlitteratur är en bra tillgång. Det finns bra böcker och flanosagor som vi använder oss av för att sätta igång tankar hos barnen när det gäller detta ämne. Sagorna hjälper barnen att förstå att man får vara olika och klä sig hur man vill. Genustänk ligger också i linje med vårt arbetssätt med en öppen och tillåtande miljö där allas sätt att tänka och sätt att vara på tillåts. Vi uppmuntrar barnen till att få ha sin egen åsikt. Vi upplever inte att de yngsta barnen väljer utifrån genus, alla barn leker med allt och alla. Barnen leker tillsammans både i "dockis" och i bil/byggrummet. Vi jobbar aktivt med Likabehandlingsplanen som vi reviderar vid behov.

De erfarenheter barnen har från förskolan vad gäller arbetslivet är när vi t.ex. får besök på vår gård. Barnen har sett och varit nyfikna på arbetet som skett på gården t.ex. när de rivit lekstugan, sopat gården och klippt häcken. En dag kom förskolans granne med sina brandmanskollegor och hade då brandbilen med sig! Barnen fick pröva deras hjälmar och titta in i brandbilen. Vilken upplevelse! Vi passar på att titta på alla arbetsfordon som kör förbi och pratar med vår vaktmästare när han är här. Vi hälsar även på Christina i köket (som lagar vår mat). Vi går till närbutiken och pantar flaskor eller handlar. Barnen följer med när vi handlar in till verksamhet, t ex Jysk, ÖoB, ICA. Med tvärgrupperna har vi besökt Ängaskolans sporthall och haft en del samarbete med Plantskolan.

Verksamheterna redovisar på vilka sätt man stimulerar entreprenörskap och företagsamhet.

Vi stimulerar entreprenörskap genom att uppmuntra barnen att t.ex. fullfölja en idé de får när de t.ex. ritar, bygger eller leker. Framför allt i leken testas idéer, omarbetas, omförhandlas, förkastas o.s.v. och de testas i samarbete med andra. Genom olika lekar bearbetar barnen olika yrken. De leker ibland restaurang och bageri där de lagar mat och bakar åt personal och kompisar.

Barnens tankar och idéer tas tillvara genom att vi ger dem nya utmaningar. Det kan vara att vi tillför något material så att de kan bygga vidare på sin idé. Vi skapar miljöer som tillvaratar barnens kreativitet. T.ex. när vi hängde upp ett nät. Barnen såg genast att här behövdes göras spindlar. Barnen fick inspiration och vi tillförde ett material så att de kunde tillverka spindlar.

Det är för viktigt för att stimulera entreprenörskapet att vi som pedagoger ger oss tid till att sitta ner sidan om barnen och eventuellt ge dem utmanande frågor så att de kommer vidare i sina funderingar. Vi måste lyssna på barnen och ta tillvara på deras idéer.

Verksamheterna redogör för vilka kulturupplevelser barn och elever tagit del av samt hur de arbetat med kulturutbudet.

Vi använder oss av kulturutbudet i kommunen som är anpassat till barnen på avdelningen. Bl.a. har vi varit på Konstmuséet i Ystad och sett föreställningen "Kickan och kocken" där barnen fick medverka med sång och musik. Inför besöket fick barnen lära sig en av sångerna som ingick i föreställningen och efter föreställningen har vi fortsatt att sjunga sången. Detta

besök var mycket uppskattat av barnen och vi kommer att fortsätta att ta del av kulturutbudet i kommunen även i fortsättningen. Det har dessvärre inte under detta året funnits någon lämplig teater för våra yngre barn...

Bokbussen kommer regelbundet, där vi med glädje tar del av deras utbud en gång i månaden. Några barn får följa med ut och välja vilka böcker de tycker ser roliga och intressanta ut. Att få välja själv är spännande! Böckerna läser vi sedan tillsammans i verksamheten.

Vi pedagoger dramatiserar olika sagor och har sångstunder med både gammal och ny musik, som barnen sedan utvecklar i leken t.ex. på scenen.

Vi har även besökt de äldre på Bellevuehemmet och sjungit påsksånger. Andra trevligheter, som inte tillhör vardagen, har varit "Bönder i stan", utställning på biblioteket och julföreställning i Mariakyrkan.

6. Personal

MÅL

Verksamheterna upplevs som stimulerande, trygga och utvecklande arbetsplatser.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Verksamheterna redogör för vilka fortbildningsinsatser som personalen tagit del av och på vilket sätt dessa bidragit till en utveckling av verksamheten.

Under året har vi pedagoger blivit erbjudna olika föreläsningar som har bidragit till inspiration och kompetensutveckling. Vi inledde året med en gemensam föreläsningdag. Föreläsarna var pedagoger från förskolan "HallonEtt" i Jönköping. Deras verksamhet är Reggio Emilia-inspirerad. Föreläsningen sporrade oss och gjorde intryck på vår verksamhet. Vi har tagit fram könsneutrala material och öppnat upp ateljén, så att barnen får skapa mycket själv, när den egna lusten finns. Vi tänker också ofta igenom vår miljö och ändrar den efter barnens tankar och idéer.

Vi har även under året haft möjlighet att gå en utbildning i barnmassage samt föreläsningarna "Prilliga Pirater och Positiva Pedagoger", "Hur långt är ett äppleskal, "Att bedöma utveckling i förskolan", "Barn och internet" och "Vad är rätt då det gäller barns matvanor?". En pedagog var på "Förskola i förändring" som anordnades av Regionalt utvecklingscentrum (RUC). Föreläsarna tog upp vad som är på väg att hända med förskolan kopplat till förändringen av styrdokumentet och de pratade om förskolan i ett utbildningsvetenskapligt perspektiv. Dessutom belystes förskolan utifrån några ämnesdidaktiska vinklar såsom historia i förskolan, tidiga möten med skrift samt plantskola för naturvetenskap. Det är viktigt att få fortbildning som ger nya tankar och idéer till hur vi kan arbeta med barnen, med miljön på förskolan och hur vi kan utvecklas som pedagoger. Ny kunskap och information leder till arbetsglädje.

Föreläsningen "Prilliga Pirater och Positiva Pedagoger" var också en gemensam föreläsning som handlade om hur man arbetar tematiskt från början till slut. Vi uppskattade att vi fick läsa boken (med samma titel) innan föreläsningen. Boken ger tips på hur vi kan börja och avsluta våra tema. Vi kommer att använda oss av denna i vårt fortsatta arbete.

Barnmassageutbildning blev lite av en trivselkväll tillsammans med kolleger samtidigt som fick lära oss hur man masserar barn genom sagor för avslappning. Vi har både innan föreläsningen och efteråt masserat barnen och de älskar det! Vi har köpt in bilar och fler piggbollar som vi använder. Många barn väljer själv denna form av vila. Vi önskar gå fortsättningskursen (steg 3 och 4) - redan nästa år!

Vi pedagoger har även själv valt föreläsningar utifrån våra individuella utvecklingsmål t.ex. "Fem gånger mer kärlek" och "Hur långt är ett äppleskal?". Den senare gav ny inspiration till fortsatt arbete kring matematik i verksamheten.

Årets föreläsningar har bidragit till att vi har tänkt på hur miljön ser ut på avdelningen och förändrat den, hur vi arbetar med barnen, vad vi kan bidra med för att erbjuda möjligheter till barnens utveckling av lek och lärande. T.ex. har vi inspirerats till att skapa rum i rummen, vi använder oss av massage, vi diskuterar och utvecklar hur vi arbetar tillsammans i vårt arbetslag - vilka roller vi har och tar på oss m.m.

Verksamheten följer upp och analyserar resultatet av Ystads kommuns medarbetarenkät.

Vi tagit del av resultaten.

Arbetsmiljö: Vi håller med om de flesta svaren, dock tror vi att fler inom vår yrkeskategori har yrkesrelaterade problem med värk i kroppen och huvudvärk. Vi känner inte heller någon direkt oro för ohälsa och olycksfall i vårt dagliga arbete. I övrigt stämmer resultaten ganska bra.

Ledarskap: Resultatet stämmer överens med våra åsikter. Mer lön skadar aldrig :)

Organisation: Svaren stämmer bra. Dock anser vi att det under årens lopp kommit in mer och mer administrativa arbetsuppgifter som tar tid och kraft från vårt dagliga arbete.

Utveckling: Resultaten stämmer, dock tror vi att om vi svarat idag hade fler instämt helt på frågan om man har fått den utbildning/fortbildning man behöver för sitt arbete. Detta eftersom vi i år fått möjlighet till fler föreläsningar och kurser än tidigare.

Uppföljning av åtgärder enligt KR för år 2009

Ett förbättringsområde som vi länge burit med oss är oro vid personalförändringar. Vi har under de senaste åren haft en mycket "genomskinlig" organisation, där vi ventilerar tänkbara varianter på t.ex. APT och LOSAM-möten. Allt för att allt fler ska se betydelsen av eventuella förflyttningar. Det ska finnas ett syfte med förflyttningen för att resultatet ska bli positivt och givande för alla parter. Dessa diskussioner om omorganisation orsakar i sig då oro för en del. De anser att de kommer för tidigt och tar mycket energi. Vi ÄR inte alla lika, detta vet vi med tanke på syftet med årets tema. Vi reagerar inte i heller lika... Förändringar i verksamheten, positiva och negativa, blir lätt oroligheter och funderingar i personalgruppen. Vi får nog helt enkelt bara acceptera detta faktum. En avdelning på förskolan har inte känt av någon oro alls eller negativa förändringar under året. De anser tvärtom att personal- och barngrupp (med få inskolningar) varit stabil. De säger att barngruppens ålderssammansättning har gjort att de t.o.m. kunnat utveckla sitt arbetssätt! Vi påverkar varandra - mycket - och därför behöver vi alla blir ännu bättre på att hoppa över hindren och se alla möjligheter som faktiskt finns. Ibland oroar vi oss för mycket i onödan för i slutändan brukar det bli bra ändå. Vi kommer att fortsätta att föra en öppen dialog samt hjälpa och stötta varandra.

Vi har blivit bättre på att ge varandra tid att "gå ur verksamheten" men p.g.a. många heltidsbarn sker detta inte kontinuerligt. Under vårterminen tycker vi att det är lättare att ge varandra tid men under höstterminen när vår barngrupp ändrats finns inte lika många tillfällen längre. Vi har dock tagit tillfällena i akt och detta är något som vi verkligen vill arbeta vidare med. Några avdelningar ser att de fått fler möjligheter med hjälp av vår vikariepool, då personalen inte har behövts i den planerande verksamheten.

Vi har även blivit duktigare på att dela upp arbetet mellan oss. Dock anser en del pedagoger (inte rektor!) att en pedagog från varje avdelning kunde arbetat med Kvalitetredovisningen i en liten grupp istället för att alla ska göra "samma" arbete.

Alla avdelningar har inte haft stöd av Barn- och elevhälsan men de som fått är väldigt nöjda. På en avdelning utmynnade stödet i att vi fick en resurs i gruppen på 50 % under en period. Denna hjälp gjorde att vi enskilt kunde arbeta och ge mer tid till barn i behov av särskilt stöd. Gruppen blev på så sätt tryggare.

Förbättringsområden för år 2011

Förskolan Erics har skapat sig ett gott rykte och detta tänker vi behålla! Vi ska fortsätta att erbjuda en god pedagogisk verksamhet med välplanerade, lustfyllda och lärorika aktiviteter för barnen. Vi pedagoger ska fortsätta arbeta på det sätt vi trivs med, då utvecklas verksamheten som bäst. Vi är flexibla och tillmötesgående för föräldrars önskemål och behov. Allt detta resulterar i nöjda föräldrar som sprider det goda ryktet.

Men bättre kan vi alltid bli så;

Vi vill fortsätta utveckla arbetet med att dela barnen i mindre grupper, vilket vi anser ökar kvalitén i arbetet. Barnen får mer tid och uppmärksamhet och det blir lättare att anpassa aktiviteterna efter barnens mognad.

Vi vill fortsätta utveckla våra utedagar eftersom vi tycker att de ger både barn, föräldrar och pedagoger väldigt mycket. Föräldrarna är glada att barnen kommer ut utanför gården. Barnen är glada för att det är så spännande att vistas i nya miljöer och vi pedagoger ser utomhuspedagogiken som en nytändning i vårt arbete.

Vi vill utveckla vår pedagogiska dokumentation (som vi redan blivit bättre på). Vi vill bli ännu bättre på att kontinuerligt reflektera över verksamheten och det kommer vi göra genom att vid varje planeringstillfälle avsätta tid till detta. Vi vill också använda oss mer av vår kompetens och reflektera och anteckna varandras arbete.

På en del avdelningar funderar vi på hur vi ska visa föräldrarna dokumentationen om deras barn mer. Som det är nu sätter vi in i barnets Portfolio utan att berätta och då vet inte föräldrarna när något nytt finns i pärmen och barnen ser det inte heller. Vi ska prova sätta upp dokumentationen på väggen, så att alla kan se. Där får den sitta till nästa månad, då vi sätter in det i Portfolion och en ny månad tar vid.

En annan avdelning tänker utforma avdelningen ännu mer efter barnens intresse och låta de bli mer delaktiga i beslutsprocesserna genom att använda sig oftare av intervjuer och diskussioner med barnen.

Vi ska också lyssna in barnen innan vi startar upp projekten i temat. Detta för att vi fastnade för "Prilliga Piraters" arbetssätt och för att göra barnen mera delaktiga. Vi ska vara lyhörda för barnens lek och se vad som intresserar dem och sedan bygga vidare på detta i temat ännu mer än vad vi har gjort förut.

Vikten av att känna att man använder sin kompetens är oerhört viktig. I vissa perioder blir vår tid till planering påverkad av att diverse rapporter som ska lämnas in. Eftersom vi under vår arbetsdag oftast behövs i barngruppen tar dessa uppgifter tid från barnen och detta kan leda till att verksamheten blir mindre organiserad och planerad.

Ystad 10-12-30

Martina Nebrelius, rektor

med alla medarbetare på Erics förskola